

Nadučitelj Zdravko Mikuž:

Štefko in Matko.

Otroška igrice v treh dejanjih. (Konec.)

Matko: No, zaboje že znam spretno nositi, kakor si videl, in tudi pohitim pri delu, kadar me je volja. Obljubim ti tudi, da bom pošten. Le ena nadloga me tare.

Štefko: Katera?

Matko: Kadar sem v službi, imajo moji tedni komaj po pet delavnikov, gotovo pa dva praznika.

Štefko: Kako to?

Matko: Ob nedeljah pijem, ob ponedeljkih pa ležim.

Štefko: Tega se boš moral pa odvaditi, ker moj gospodar je sicer dobra duša, toda natančen kakor ura.

Matko: No, poskusimo! Če me bosta z gospodarjem dobro navijala, morda me bosta še popravila.

Štefko: Tu je moja roka, da bi ti rad pomagal!

Matko: Kdo bi si mislil, da mi boš ti najboljši prijatelj, čeprav sem te kot součenca sovražil zaradi tvoje pridnosti. Hvala ti lepa! Zdaj pa moram naprej! (Prime za zaboj.) Ena — dve — stopaj!

Zastor.

Tretje dejanje.

(20 let pozneje. Pred cerkvijo. Na odru prodajajo kramarji različno blago za birmance. Štefko pelje več dečkov kot boter v cerkev. V ozadju cerkev. Z druge strani pridejo na oder trije gospodje: zdravnik, sodnik, profesor.)

I. prizor.

Štefko: Dobro jutro, gospodje! (Se odkrije, z njim vsi dečki.)

Zdravnik: Peljete k birmi to četico, g. Resnik, kajne?

Štefko: Da, gospod doktor! Nisem mogel odkloniti prošnje njih skrbnih staršev.

Sodnik: Dobra boga ste si izbrali, otroci!

Profesor: Blagor vam, gospod Resnik, ki zmorete tako breme! Mi uradniki še sebe komaj preskrbimo z najpotrebnejšim.

Štefko: Verjamem, gospod profesor. Jaz sem si pač priboril ugodnejše stališče.

Zdravnik: Prav pravite, gospod Resnik, priborili ste si to stališče, zato vas pa tudi vsak človek spoštuje zaradi vaše poštenosti in marljivosti ter vam privošči premoženje.

Sodnik: ... ki ga obračate največ bližnjemu v korist.

Zdravnik: Ne vem, če je v mestu kak dobrodelen zavod, ki bi ga vi ne podpirali?

Profesor: Marsikateri dijak vam mora biti hvaležen za podporo, ki jo prejema od vas!

Štefko: Jaz se ravnam po geslu, da je bližnji moj brat. In bratom zmeraj rad pomagam.

Sodnik: Zato vas pa tudi spoštujejo vsi ljudje.

Profesor: Otroci, le zahvalite Boga, da imate tako dobrega botra!

1. deček: O, saj smo tudi veseli!

Gospodje: Pozdravljeni, gospod Resnik!

Štefko: Se priporočim! (Jih pozdravi. Otrokom:) No, zdaj bom pa kupil vsakemu knjižico, da boste lahko v cerkvi brali iz nje. Po birmi dobite pa druga darila.

(Od strani prihajajo kmetje in kmetice z birmanci, in vsi pozdravljajo Štefka: Dober dan, gospod Resnik. On jim prijazno odzdravlja.)

Kramarji (vpijejo): K meni, k meni, gospod Resnik!

2. prizor.

Matko (nastopi kot berač): Dober dan, gospod Štefko!

Rado: Odkod pa prihajaš, Matko?

Matko: Saj me vidiš. Iz bolnišnice.

Štefko: Kaj pa te je spravilo vanjo?

Matko: I, kaj? Stradanje, prezebanje in pijača. Kaj pa?

Štefko: Neumnež! Saj veš, jaz bi ti rad pomagal, pa nočeš. Tu imaš dva kovača, pa si kupi kaj gorkega, ampak ne napij se žganja!

Matko: Danes te bom pa res ubogal! Lej, prav res te bom.

Štefko: Zakaj me nisi že davno!

Matko: Saj vem, da bi bilo zame prav, vem, ali stara navada je železna srajca. (Otrokom.) Glejte otroci! Vaš

boter in jaz sva skup hodila v šolo. On je danes gospod, jaz pa berač. On je pridno hodil v šolo in se rad učil, jaz sem se pa potepal. Če sem kdaj šel v šolo, sem učiteljem nagajal. On se je izučil trgovine in postal trgovec, jaz sem pa prodajal v mladosti lenobo, zdaj na starost pa glodam skorje, če so. Zdaj pa glejte otroci, koga boste posnemali, mene ali svojega botra?

Otroci: O, botra!

Matko: Njega, njega, otroci, zakaj vedite, da lenega čaka strgan rokav, pa'ca beraška pa prazen bokav! Tako je!

Štefko: No, danes si pa le nekaj dobrega storil s svojim naukom. Kadar boš v sili, pridi k meni!

Matko: Saj poznam tvoje zlato srce, a te ne maram perveč nadlegovati. Bog ti plačaj! Jaz sem pa svoje reve sam kriv. (Odide.)

Štefko: Glejte, otroci, ta revež ni imel tako skrbnih staršev, kakor jih imate vi. Zato jih pa ubogajte, da ne boste nesrečni, kakor je ta.

Otroci: Saj bomo pridni, gospod boter! In ubogali bomo radi.

Štefko: Tako naj bo! Zdaj pa v cerkev! Služba božja se začne. (Odhajajo, čuje se petje in orglje.)

Zastor.

A. Čebular:

Čebelica.

Urna čebelica
leta od cveta do cveta
Polna je celica
sladkega meda,
le še pokrovček ji bo
naredila,

da ga bo skrila
deci poredni,
sladkosnedni,
ker ji posreblje ga
s slamico vsega.

